

Til Universitetsstyret
Fra Universitetsdirektøren

Sakstype: Vedtakssak
Møtesaksnr.: V-sak 8
Møtenr.: 6/2020
Møtedato: 23. juni 2020
Notatdato: 8. juni 2020
Arkivsaksnr.: 2008/14503
Saksbehandler: advokat-seniorrådgiver Bjørn Engeset, Avdeling for studieadministrasjon

Oppnevning av medlemmer til Skikkethetsnemnda

Skikkethetsvurdering er regulert i lov av 1. april 2005 om universiteter og høyskoler § 4-10 og i forskrift av 30. juni 2006 om skikkethetsvurdering i høyere utdanning.

Etter forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning § 7 skal Universitetsstyret selv oppnevne skikkethetsnemnd ved institusjonen. Dette innebærer at myndigheten ikke kan delegeres.

Funksjonsperioden for nåværende studentrepresentanter utløper 30.6.2020, og Universitetsstyret må dermed oppnevne nye studentrepresentanter.

Av forskriftens § 7 annet ledd, fremgår det at studentrepresentantene oppnevnes for ett år.

FORSLAG TIL VEDTAK:

Universitetsdirektøren foreslår at følgende personer oppnevnes som medlemmer av Skikkethetsnemnda, hvilket er i tråd med Studentparlamentets forslag:

Alexander Sæthern (født 7. mai 1997) er masterstudent i rettsvitenskap (4. studieår).

Frida Rasmussen (født 5. august 1998) er student ved lektorprogrammet i Nordisk.

Studentrepresentantene oppnevnes for perioden 01.07.2020 – 30.06.2021.

Arne Benjaminsen
universitetsdirektør

Hanna Ekeli
avdelingsdirektør

Vedlegg:

Fremleggsnotat av 8. juni 2020

Brev av 3. juni 2020 fra Studentparlamentet med forslag til studentrepresentanter

Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning

Kunnskapsdepartementets rundskriv F-07-16 til forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning

FRA
UNIVERSITETSDIREKTØREN

FREMLEGGNOTAT

Møtesaksnr.: V-sak 8
Møtedato: 23. juni 2020
Notatdato: 8. juni 2020
Arkivsaksnr.: 2008/14503
Saksbehandler: Bjørn Engeset

TIL
UNIVERSITETSSTYRET

Oppnevning av studentrepresentanter til Skikkethetsnemnda ved Universitetet i Oslo

Bakgrunn

Ved Universitetet i Oslo skal skikkethetsvurdering foretas innenfor flere utdanninger: farmasi, psykologi, medisin, odontologi, tannpleie, klinisk ernæring, teologi, spesialpedagogikk, lektorutdanningen og praktisk pedagogisk utdanning, jf. [forskrift av 30. juni 2006 om skikkethetsvurdering i høyere utdanning](#).

Etter forskriften skal Universitetsstyret selv oppnevne en Skikkethetsnemnd ved institusjonen. Dette innebærer at myndigheten ikke kan delegeres.

Sammensetningen av nemnda er fastsatt i forskriftens § 7. Studentrepresentantene skal oppnevnes for ett år. Det skal ikke velges vararepresentanter for medlemmene i nemnda, jf. [Kunnskapsdepartementets rundskriv F-07-16](#) av 21.10.2016.

Nærmere om studentene som foreslås oppnevnt

Studentparlamentet har for perioden 1.7.2020–30.6.2021 foreslått at følgende studenter oppnevnes som medlemmer av nemnda. Universitetsdirektøren slutter seg til Studentparlamentets forslag:

Alexander Sæthern (født 7. mai 1997) er masterstudent i rettsvitenskap (4. studieår). Tidligere medlem i fakultetsstyret ved Juridisk fakultet, programrådet for master i rettsvitenskap og fakultetets innstillings- og tilsettingsutvalg. Tidligere varamedlem i den sentrale klagenemnd ved UiO. Arbeidserfaring fra advokatbransjen under studiet, og er dommer på nasjonalt nivå i håndball og fotball. Organisasjonserfaring fra idretten, studentutvalg og studentforeninger. Alexander Sæthern er nå innstilt som studentrepresentant i Skikkethetsnemnda av Studentparlamentet.

Frida Rasmussen (født 5. august 1998) er student ved lektorprogrammet i Nordisk med samfunnsfag som 60-gruppe. Hun har det siste året sittet i Velferdstingets Kontrollkomité, vært styremedlem i Studentutvalget ved Det Utdanningsvitenskapelige Fakultet, sitter som styremedlem i Lektorprogrammets programutvalg (LPU), har det siste året sittet i Nasjonalt Fagorgan for Lektorutdanning og PPUA for UHR-Lærerutdanning. I tillegg til dette går hun inn i sitt tredje år i Studentparlamentet ved UiO. Frida Rasmussen er nå innstilt som studentrepresentant i Skikkethetsnemnda av Studentparlamentet.

Vedlegg: Brev fra Studentparlamentet datert 3.6.2020

Oslo/Asker, 03.06.20

TIL: Skikkethetsnemnda
Postboks 1072 Blindern
0317 Oslo

KOPI: Valgte representanter

OPPNEVNINGSBREV

Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo valgte på sitt konstituerende møte den 28. mai 2020 følgende studentrepresentanter til Skikkethetsnemnda for perioden 1. juli 2020 - 30. juni 2021:

Alexander Sæthern og Frida Rasmussen

Nedenfor følger opplysninger om de valgte representantene:

NAVN: Alexander Sæthern

NAVN: Frida Rasmussen

E-POST: alexsathern@gmail.com

E-POST: fridamra@outlook.com

Informasjon om kandidatene:

Alexander Sæthern (født 7. mai 1997) er masterstudent i rettsvitenskap (4. studieår). Tidligere medlem i fakultetsstyret ved Juridisk fakultet, programrådet for master i rettsvitenskap og fakultetets innstillings- og tilsettingsutvalg. Tidligere varamedlem i den sentrale klagenemnd ved UiO. Arbeidserfaring fra advokatbransjen under studiet, og er dommer på nasjonalt nivå i håndball og fotball. Organisasjonserfaring fra idretten, studentutvalg og studentforeninger. Alexander Sæthern er nå innstilt som studentrepresentant i Skikkethetsnemnda av Studentparlamentet.

Frida Rasmussen (født 5. august 1998) er student ved lektorprogrammet i Nordisk med samfunnsfag som 60-gruppe. Hun har det siste året sittet i Velferdstingets Kontrollkomité, vært styremedlem i Studentutvalget ved Det Utdanningsvitenskapelige Fakultet, sitter som styremedlem i Lektorprogrammets programutvalg (LPU), har det siste året sittet i Nasjonalt Fagorgan for Lektorutdanning og PPUA for UHR-Lærerutdanning. I tillegg til dette går hun inn i sitt tredje år i Studentparlamentet ved UiO. Frida Rasmussen er nå innstilt som studentrepresentant i Skikkethetsnemnda av Studentparlamentet.

Hvert år i mai/juni avholder Studentparlamentet ved UiO et konstituerende møte hvor det nyvalgte Studentparlamentet konstituerer seg. Her blir nye representanter valgt til ulike verv. Når nye studentrepresentanter til Skikkethetsnemnda blir valgt på konstituerende møte i 2021, vil nytt oppnevningssbrev bli oversendt.

Dersom representanter mot formodning skulle bli nødt til å trekke seg fra sitt verv før tiden, vil Studentparlamentet ved UiO oppnevne nye representanter.

Representanter er selv ansvarlige for å informere om kontaktinformasjon. Dersom kontakt ikke oppnås med de valgte representantene, ber vi dere ta kontakt med undertegnede.

Side 1 av 2

Vennlig hilsen

Anne Aase-Mæland
Daglig leder
Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo

Forskrift 2006-06-30-859 om skikkethetsvurdering i høyere utdanning

Hjemmel: Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 30. juni 2006 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 4-10 sjette ledd.

Endringer: Endret ved forskrifter 27 mai 2010 nr. 728, 11 juni 2013 nr. 597, 8 juli 2013 nr. 872, 17 juni 2016 nr. 678, 28 juni 2016 nr. 830.

§ 1. Virkeområde

Skikkethetsvurdering etter lov om universiteter og høyskoler § 4-10, skal foregå ved følgende utdanninger:

1. barnehage- og førskolelærerutdanning
2. Pedagogiske utdanninger som tilfredsstiller kravene til å bli tilsatt i undervisningsstilling i grunn- eller videregående skole, jf. kapittel 14 i forskrift 23. juni 2006 nr. 724 til opplæringslova
3. audiograf (audiolog),
4. barnevernspedagog,
5. bioingeniør,
6. ergoterapeut,
7. farmasøyt (inkludert reseptar),
8. fysioterapeut,
9. jordmor,
10. klinisk ernæringsfysiolog,
11. lege,
12. optiker,
13. ortopediingeniør,
14. psykolog,
15. radiograf,
16. sosionom,
17. sykepleier,
18. tannlege,
19. tannpleier,
20. tanntekniker,
21. vernepleier,
22. paramedicutdanning
23. profesjonsutdanningen i teologi
24. trafikklærerutdanning
25. logopedutdanning
26. utdanninger i spesialpedagogikk
27. tolkeutdanningene i tegnspråk.

Endret ved forskrifter 27 mai 2010 nr. 728, 11 juni 2013 nr. 597, 17 juni 2016 nr. 678 (i kraft 1 juli 2016).

§ 2. Definisjon og formålet med skikkethetsvurdering

Skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetninger for å kunne utøve yrket. En student som utgjør en mulig fare for liv, fysisk og psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til de pasienter, brukere, barnehagebarn, elever, eller andre studenten vil komme i kontakt med under praksisstudiene eller under fremtidig yrkesutøvelse, er ikke skikket for yrket.

Løpende skikkethetsvurdering av alle studenter skal foregå gjennom hele studiet og skal inngå i en helhetsvurdering av studentens forutsetninger for å kunne fungere i yrket.

Hvis det er begrunnet tvil om en student er skikket, skal det foretas en særskilt skikkethetsvurdering.

Forvaltningslovens regler om saksbehandling gjelder ved særskilt skikkethetsvurdering.

Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016).

§ 3. Vurderingskriterier for lærer- og spesialpedagogiske utdanninger

En student er uskikket i utdanningene som nevnt i § 1 nr. 1, 2, 24 og 26 dersom ett eller flere av følgende kriterier er oppfylt:

- a) studenten viser manglende vilje eller evne til omsorg og til å lede læringsprosesser for barn, unge og voksne i samsvar med mål og retningslinjer for barnehagens og skolens virksomhet.
- b) studenten viser manglende vilje eller evne til å ha oversikt over hva som foregår i en barnegruppe eller klasse og ut fra dette skape et miljø som tar hensyn til barn, unge og voksnes sikkerhet og deres psykiske og fysiske helse.
- c) studenten unnlater å ta ansvar som rollemodell for barn, unge og voksne i samsvar med mål og retningslinjer for barnehagens og skolens virksomhet.
- d) studenten viser manglende vilje eller evne til å kommunisere og samarbeide med barn, unge og voksne.
- e) studenten har problemer av en slik art at han/hun fungerer svært dårlig i forhold til sine omgivelser.
- f) studenten viser for liten grad av selvinnsikt i forbindelse med oppgaver i studiet eller kommende yrkesrolle.
- g) studenten viser manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med veiledning.
- h) studenten viser truende eller krenkende atferd i studiesituasjonen.

Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016).

§ 4. Vurderingskriterier for logoped-, helse- og sosialfagutdanningene og tolkeutdanning i tegnspråk

En student er uskikket i utdanningene som nevnt i § 1 nr. 3 til og med 22, 25 og 27 dersom ett eller flere av følgende kriterier er oppfylt:

- a) studenten viser manglende vilje eller evne til omsorg, forståelse og respekt for elever, pasienter, klienter eller brukere.
- b) studenten viser manglende vilje eller evne til å samarbeide og til å etablere tillitsforhold og kommunisere med elever, pasienter, klienter, brukere, pårørende og samarbeidspartnere.

- c) studenten viser truende eller krenkende atferd i studiesituasjonen.
- d) studenten misbruker rusmidler eller tilegner seg medikamenter på ulovlig vis.
- e) studenten har problemer av en slik art at han/hun fungerer svært dårlig i forhold til sine omgivelser.
- f) studenten viser for liten grad av selvinnsikt i forbindelse med oppgaver i studiet og kommende yrkesrolle.
- g) studenten viser uaktsomhet og uansvarlighet som kan medføre risiko for skade av elever, pasienter, klienter eller brukere.
- h) studenten viser manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med veiledning.

Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016).

§ 5. Vurderingskriterier for profesjonsutdanningen i teologi

En student er uskikket i utdanningen som nevnt i § 1. nr. 23 dersom ett eller flere av følgende kriterier er oppfylt:

- a) studenten viser manglende vilje eller evne til omsorg, forståelse, innlevelse og respekt for de mennesker de møter i sitt arbeid.
- b) studenten viser manglende vilje eller evne til å samarbeide og til å etablere tillitsforhold og kommunisere med mennesker i sårbare livssituasjoner, pårørende og samarbeidspartnere.
- c) studenten viser manglende vilje eller evne til å skape et miljø som tar hensyn til barns, unges og voksnes sikkerhet og deres psykiske og fysiske helse.
- d) studenten viser truende eller krenkende atferd i studiesituasjonen eller overfor brukere, konfidenter eller barn, unge og voksne i sårbare livssituasjoner.
- e) studenten unnlater å ta ansvar som rollemodell for barn og unge.
- f) studenten har problemer av en slik art at han/hun fungerer svært dårlig i forhold til sine omgivelser.
- g) studenten viser for liten grad av selvinnsikt i forbindelse med oppgaver i profesjonsutdanningen og kommende yrkesrolle.
- h) studenten viser manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med veiledning.
- i) studenten er ikke i stand til å utføre de yrkesmessige handlinger praksis krever.

Tilføyd ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016).

§ 6. Informasjon til studentene

Den enkelte utdanningsinstitusjon har plikt til å gi tilstrekkelig og relevant informasjon om studienes innhold, herunder om at studenter vil bli skikkethetsvurderte. Ved studiestart skal utdanningsinstitusjonen sørge for at alle studentene får informasjon om reglene om skikkethet etter universitets- og høyskoleloven og denne forskriften.

Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016, tidligere § 5).

§ 7. Skikkethetsnemnd

Styret selv skal oppnevne en skikkethetsnemnd. Nemnda skal bestå av:

- en faglig leder for avdeling eller fakultet for lærerutdanningen eller helse- eller sosialfagutdanningene, eller tilsvarende funksjon

- en faglig studieleder for lærerutdanningen eller helse- eller sosialfagutdanningene, eller tilsvarende funksjon
- to representanter fra praksisfeltet
- to faglærere
- to studentrepresentanter
- en ekstern representant med juridisk embetseksamen.

Medlemmer oppnevnes for tre år av gangen. Studentrepresentantene oppnevnes for ett år. Faglig leder for avdeling eller fakultet eller tilsvarende funksjon, er nemndas leder.

Minst to tredjedeler av nemndas medlemmer skal være til stede ved saksbehandlingen.

Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016, tidligere § 6).

§ 8. Institusjonsansvarlig

Styret oppnevner en eller flere ansatte ved institusjonen som institusjonsansvarlige for skikkethetsvurderingen. Det kan oppnevnes stedfortreder for institusjonsansvarlige. Institusjonsansvarlige kan være medlem av skikkethetsnemnda.

Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016, tidligere § 7).

§ 9. Tvilsmelding

Tvil om en students skikkethet meldes skriftlig til institusjonsansvarlig. Den som leverer tvilsmelding, regnes ikke som part i saken.

Tvilsmeldinger som er åpenbart ugrunnet skal ikke behandles av institusjonsansvarlig.

Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016, tidligere § 8).

§ 10. Behandling hos institusjonsansvarlig

Studenten skal varsles skriftlig om at det foreligger begrunnet tvil om vedkommendes skikkethet. Institusjonsansvarlig skal innkalle studenten til vurderingssamtale, og sørge for at saken blir så godt opplyst som mulig. Studenten skal få tilbud om utvidet oppfølging og veiledning med mindre det er åpenbart at slik oppfølging ikke er egnet til å hjelpe studenten. Praksisperioder kan utsettes fra tvilsmelding er mottatt til etter at utvidet veiledning er avsluttet, eller til saken er avgjort.

Fra vurderingssamtalen skal det lages skriftlig referat, som inneholder en beskrivelse av saksforholdet og eventuelle planer for utvidet oppfølging og veiledning av studenten.

Hvis utvidet oppfølging og veiledning ikke medfører den nødvendige endring og utvikling hos studenten, skal institusjonsansvarlig fremme saken for skikkethetsnemnda.

Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016, tidligere § 9).

§ 11. Behandling i skikkethetsnemnda

Saker som fremmes for skikkethetsnemnda skal følges av all skriftlig dokumentasjon i saken. Nemnda skal utrede saken ytterligere dersom det er nødvendig.

Studenten skal varsles i god tid om tidspunktet for møtet, og gjøres kjent med sakens opplysninger. Studenten skal ha mulighet til å legge frem sine synspunkter for nemnda før møtet.

Nemnda lager en innstilling til styret eller institusjonens klagenemnd med en vurdering av hvorvidt studenten er skikket eller ikke, hvorvidt studenten bør utestenges helt eller delvis fra den aktuelle utdanningen, samt lengden på utestengingsperioden og eventuelle vilkår for at studenten skal få gjenoppta utdanningen. Uenighet i nemnda skal begrunnes og fremgå i innstillingen.

Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016, tidligere § 10).

§ 12. Behandling i styret/institusjonens klagenemnd og utestengingsperiode

På bakgrunn av skikkethetsnemndas innstilling fatter styret selv eller institusjonens klagenemnd vedtak om at en student ikke er skikket etter reglene i lov om universiteter og høyskoler § 4-10 tredje ledd og fjerde ledd. Det skal ikke utstedes vitnemål for den aktuelle utdanningen til en student som er funnet ikke-skikket.

Hvis en student som er funnet ikke-skikket skal utestenges fra utdanningen, skal det fattes særskilt vedtak om dette. Studenten kan utestenges fra utdanningen i inntil fem år. Ved kortere utestenging kan styret eller institusjonens klagenemnd stille vilkår som må være oppfylt før utdanningen gjenopptas.

Vedtaket om utestenging skal opplyse studenten om at han/hun ikke kan søke eller ta imot plass ved tilsvarende utdanninger ved institusjoner under lov om universiteter og høyskoler i utestengingsperioden, og at han/hun må søke nytt opptak dersom utdanningen skal gjenopptas etter utestengingsperioden.

Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016, tidligere § 11).

§ 13. (Opphevet)

Opphevet ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016).

§ 14. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. august 2006. Samtidig oppheves forskrift 10. oktober 2005 nr. 1193 om skikkethetsvurdering i lærerutdanningene.

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Rundskriv

Universiteter og høyskoler
Felles studieadministrativt tjenestесenter

Erstatter rundskriv F-14-06

Nr.	Vår ref	Dato
F-07-16	16/1493 -	21.10.2016

Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning

Det er med virkning fra 1. juli 2016 fastsatt endringer i forskrift 30. juni 2006 nr. 859 om skikkethetsvurdering i høyere utdanning (skikkethetsforskriften). Flere utdanninger er ført inn under ordningen med skikkethetsvurderinger, jf. § 1. Maksimal utestengingsperiode er økt fra tre til fem år, og det er fastsatt en formålsparagraf for å gjøre det tydeligere at forskriften må tolkes ut fra hensynet til pasientene, barnehagebarna, elevene og andre brukeres rett til forsvarlig behandling. Videre kan det oppnevnes flere institusjonsansvarlige for skikkethetsvurderingen og stedfortreder for disse. Oppdatert forskrift ligger på [Lovdata](#).

I en rekke utdanninger blir studentenes skikkethet vurdert. Vitnemål for fullført utdanning forutsetter at studenten er vurdert som skikket for yrket. Hensikten bak ordningen med skikkethetsvurderingen er å sikre at barnehagebarn, elever, pasienter og andre brukere møter ansatte som er skikket for det yrket de utøver. Studenter som tilfredsstiller de faglige kravene som stilles i utdanningen, kan likevel utestenges fra utdanningen hvis de blir vurdert som uskikket for yrket.

Skikkethetsvurdering etter universitets- og høyskoleloven § 4-10

§ 4-10 i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (uhl.) lyder:

- (1) Kongen kan fastsette at i enkelte utdanninger skal institusjonen vurdere om den enkelte student er skikket for yrket. Skikkethetsvurdering skal foregå gjennom hele studiet.*
- (2) Vitnemål for fullført utdanning forutsetter at studenten er vurdert som skikket for yrket.*
- (3) Styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, kan etter innstilling fra en*

egen skikkethetsnemnd vedta at en student ikke er skikket for yrket. En student som ikke er skikket for yrket, kan utestenges fra studiet.

(4) Vedtak om at en student ikke er skikket og om utestenging, treffes med minst to tredels flertall. Vedtak kan påklages av studenten etter reglene i forvaltningsloven. Departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av dette, jf. § 5-1 sjuende ledd, er klageinstans.

(5) Studenten har rett til å la seg bistå av advokat eller annen talsperson fra sak er reist i skikkethetsnemnda. Utgiftene til dette dekkes av institusjonen i samsvar med § 4-8 femte ledd.

(6) Departementet gir forskrift om skikkethetsvurdering i de enkelte utdanninger.

Kongen fastsetter hvilke utdanninger som skal være omfattet av skikkethetsvurderinger. Skikkethetsvurdering skal foregå gjennom hele studiet. Skikkethetsvurdering skal sikre at studentene er i stand til å møte de kravene som blir stilt til det yrket de utdanner seg til. Skikkethetsvurderingen skjer i løpet av utdanningen, mens autorisering etter helsepersonelloven foretas etter at kandidaten er ferdig med utdanningen og har mottatt vitnemål. Slik autorisasjon kan tilbakekalles etter at vedkommende har begynt i arbeid, hvis vilkårene for autorisasjon ikke lenger er tilstede, jf. lov om helsepersonell § 57.

Skikkethetsvurderinger foretas uavhengig av resultatene på teoretiske eksamener og i praksisstudiene, og kommer i tillegg til disse vurderingene. Praksisstudier er typiske arenaer for å vurdere en students skikkethet, men en student kan finnes uskikket til yrket selv om vedkommende har bestått praksisstudiet. I de fleste tilfeller vil det forhold at en student ikke er skikket til vedkommende yrke komme fram under praksisstudiene, slik at studenten ikke får godkjent praksisperioden. Det viktigste virkemidlet i å vurdere skikkethet ligger i selve studiet, ved at studenten får stryk/ikke-bestått i fag eller praksis, og ofte vil andre formelle og uformelle virkemidler underveis i studiet sikre at bare studenter som oppfyller kravene får vitnemål. Institusjonen kan imidlertid fullføre behandlingen av en skikkethetssak, selv om studenten velger å slutte, hvis institusjonen mener forholdet er så alvorlig at studenten bør utestenges

Skikkethetsvurdering kommer i tillegg til reglene om bortvisning og utestenging etter uhl. §§ 4-8 og 4-9. Etter § 4-8 kan en student bortvises eller utestenges dersom vedkommende gjentatte ganger opptrer grovt forstyrrende, eller grovt klanderverdig opptrer på en måte som skaper fare for liv og helse til for eksempel elever og barnehagebarn. Etter § 4-9 kan en student nektes opptak eller utestenges fra praksisstudier eller klinisk undervisning dersom vedkommende er siktet, tiltalt eller dømt for visse typer straffbare handlinger.

Det er viktig at studentene blir godt informert om ordningen med skikkethetsvurdering. Av forskriftens § 6 følger at institusjonen skal sørge for at alle studentene som begynner på utdanninger med skikkethetsvurdering får informasjon om skikkethetsvurderingen og hva den innebærer ved studiestart. Studentene bør også få en grundigere gjennomgang av ordningen tidlig i første semester.

Endringene i skikkethetsforskriften trådte i kraft 1. juli 2016. Hvis det allerede på det tidspunktet var startet en prosess, det vil si at skikkethetsansvarlige hadde sendt saken til skikkethetsnemnda skal saken behandles etter reglene slik de var før endringen i forskriften.

Når det gjelder nye utdanninger der det er innført skikkethetsvurderinger, forutsettes det at de som får vitnemål etter 1. juli 2016 er vurdert som skikket. Saker som er kommet inn etter 1. juli 2016 skal behandles etter bestemmelsene i den endrede forskriften. I vurderingen kan det tas hensyn til forhold før 1. juli 2016, hvis disse sier om noe om vedkommende nå er å anse som skikket etter vurderingskriteriene i gjeldende forskrift.

Ved forskriftsendringen ble bestemmelsen om sentralt register hos Samordna opptak opphevet. Vedtak om at en student er funnet ikke-skikket skal nå meldes til Register for utestengte studenter (RUST), jfr. universitets- og høyskoleloven § 4-12. Felles studieadministrativt tjenestesenter (FSAT) forvalter registeret.

Merknader til enkelte paragrafer i forskriften:

Til § 2 Definisjon og formålet med skikkethetsvurdering

Institusjonene skal foreta en helhetsvurdering av en students faglige og personlige forutsetninger for å kunne fungere i yrket. Skikkethetsvurdering er et av de virkemidler institusjonene har til rådighet når de skal foreta denne helhetsvurderingen. Muligheten til å vurdere en student som ikke-skikket etter en særskilt skikkethetsvurdering benyttes som hovedregel, når andre formelle og uformelle virkemidler underveis i studiet som skal sikre at bare studenter som oppfyller kravene får vitnemål, ikke har avhjulpet situasjonen. Det viktigste virkemiddelet ligger i selve studiet; studenten stryker i fag eller praksis. Vitnemål for fullført utdanning forutsetter at studenten er vurdert som skikket for det aktuelle yrket, jf. universitets- og høyskoleloven § 4-10 annet ledd.

Formålet: Det viktigste hensynet bak en skikkethetsvurdering er å sikre at pasienter, klienter, brukere, barnehagebarn, elever og andre blir tatt hånd om av en skikket person.

Løpende skikkethetsvurdering av alle studenter skal foregå gjennom hele studiet og skal inngå i en helhetsvurdering av en students faglige og personlige forutsetninger for å kunne fungere som lærer, helse- eller sosialpersonell, trafikkklærer eller som prest. Den enkelte students skikkethet skal vurderes løpende både i den teoretiske og den praktiske delen av studiet. Dette innebærer at lærere, praksislærere, veiledere og andre som har med studenten i utdannings situasjonen å gjøre, har et ansvar for å følge med og foreta løpende vurderinger. Da særskilt skikkethetsvurdering benyttes i spesielle tilfeller, bør mindre forhold forsøkes å rettes opp fortløpende under veiledning og i samtaler.

Det er institusjonens ansvar å sørge for at de ansatte, veiledere, praksislærere og andre ved de aktuelle utdanningene har den nødvendige kunnskap og kompetanse til å kunne foreta en løpende vurdering av studentenes skikkethet.

Særskilt skikkethetsvurdering begynner som regel med at en innlevert tvilsmelding blir behandlet av institusjonsansvarlig for skikkethetsvurdering, jf. §§ 9 og 10.

Institusjonsansvarlig for skikkethetsvurdering utreder saken og har ansvar for at det eventuelt utarbeides et utvidet veiledningsopplegg. Hvis utvidet veiledning ikke anses å være egnet til å hjelpe studenten, eller gjennomført utvidet veiledning ikke har medført den nødvendige

endring og utvikling hos studenten, går saken til behandling i skikkethetsnemnda. Skikkethetsnemnda innstiller til styret selv eller institusjonens klagenemnd, som på bakgrunn av innstillingen kan fatte vedtak om at en student ikke er skikket for yrket, og eventuelt vedtak om utestenging som følge av dette. Felles klagenemnd for behandling av klagesaker etter lov om universiteter og høyskoler §§ 4-7 til 4-10 er klageinstans for styrets/klagenemndas vedtak. Ved saksbehandlingen i forbindelse med særskilt skikkethetsvurdering gjelder forvaltningslovens regler om habilitet, taushetsplikt, forhåndsvarsling, utredningsplikt, dokumentinnsyn, begrunnelse osv.

Oppbevaring av dokumentasjon

Arkivloven med utfyllende regelverk stiller krav til oppbevaring av dokumentasjon knyttet til tvilsmeldinger. Regelverket stiller i utgangspunktet ingen tidsbegrensning for oppbevaring. Behandlingen av tvilsmeldinger har stor betydning for den enkelte student, og det er viktig at arbeidet er dokumentert. Det kan likevel ikke utelukkes at forløpt tid i enkelte særskilte saker gjør at dokumenter eller opplysninger mister sin arkivmessige verdi og derfor bør vurderes kassert/slettet av hensyn til den enkeltes personvern.

Vedkommende som tvilsmeldingen gjelder kan også selv kreve at opplysninger som er «sterkt belastende» skal sperres eller slettes, se personopplysningsloven § 28 tredje ledd. Lovens ordlyd er streng, og i praksis skal det mye til for at vilkårene etter denne bestemmelse vil være oppfylt. Hva som anses som sterkt belastende må vurderes objektivt, altså hvordan vil forholdet oppleves av folk flest. Et moment i vurderingen av om opplysninger kan og bør sperres/slettes, vil være om meldingen har fått konsekvenser for studenten eller ikke. Dersom det ikke er funnet noe kritikkverdige, kan dette være et argument til støtte for sperring/sletting av opplysningene for å hindre at de blir en belastning for vedkommende fremover.

Eventuell klage behandles av institusjonens klagenemnd. Etter at vanlig klageadgang er uttømt, kan klageren bringe saken inn for Datatilsynet

Generelt til §§ 3, 4 og 5

Vurderingen av en students skikkethet er sammensatt og kriteriene må suppleres med skjønn. Et minstekrav for å kunne stadfeste at det foreligger manglende skikkethet for yrket er likevel at minst ett av kriteriene i §§ 3, 4 eller 5 foreligger. Deretter må det vurderes om dette, alene eller sammen med andre forhold, utgjør en mulig fare for liv, fysisk og psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til de pasienter, brukere, barnehagebarn, elever, eller andre studenten vil komme i kontakt med i praksisstudiene eller i yrket.

Det vises for øvrig til merknaden til § 2 der det går frem at særskilt skikkethetsvurdering som hovedregel bare skal benyttes når andre formelle og uformelle virkemidler i form av veiledning eller lignende ikke har vært tilstrekkelig.

Forholdene som vurderes knytter seg normalt til studiesituasjonen, både teori- og praksisundervisningen. Forhold eller hendelser som ligger utenfor studiesituasjonen, som for eksempel hendelser i studentens fritid, kan tillegges vekt hvis de har, eller må antas å kunne ha, innvirkning på hvordan studenten vil utføre oppgavene i yrket. Studentene utdanner seg til

yrker der de påvirker og former barn og unge og har i den sammenhengen et særlig ansvar som rollemodell for barn og unge. Når det vurderes om studenten tar dette ansvaret må det vurderes om handlingene eller uttalelsene bryter med sentrale verdier i formålsbestemmelsene i opplæringsloven og barnehageloven, og om dette vil påvirke hvordan studenten fremstår som rollemodell .

Hvis studenten har bestått praksisperioden, vil normalt ikke forhold som *kun* knytter seg til selve praksisperioden kunne føre til at studenten blir vurdert som ikke-skikket. Men slike forhold kan være momenter som blir tillagt vekt i en helhetsvurdering av studentens skikkethet. På samme måte vil det at en student blir midlertidig utestengt etter universitets- og høyskoleloven § 4-8 ikke nødvendigvis innebære at studenten ikke er skikket. Det avgjørende må være om forholdene vil være egnet til å hindre studenten i en tilfredsstillende utøvelse av det aktuelle yrket.

Ved vurderingen av ulike momenter må det legges vekt på hvor langt studenten er kommet i studiet, og hvorvidt læring og utvikling i det videre studiet kan tenkes å gjøre studenten skikket til det aktuelle yrket. Tidlig i studieløpet kan studenten være mindre moden og reflektert og det vil også være tid til at studenten kan justere sin atferd. Senere i studieløpet forventes mer av studentene og terskelen for å slå fast at studenten ikke er skikket vil kunne være noe lavere.

Under høringen ble det pekt på at ved enkelte utdanninger kan noen vurderingskriterier være helt eller delvis sammenfallende med læringsutbyttebeskrivelsene. Det at enkelte forhold som er en del av den faglige vurderingen også kan tas hensyn til ved skikkethetsvurdering, fører ikke nødvendigvis til at det må innledes skikkethetsvurdering hvis studenten stryker.

Til § 3 Vurderingskriterier for lærer- og spesialpedagogiske utdanninger

I tillegg til at spesialpedagogiske utdanninger og trafikkklærerutdanningen også skal vurderes etter disse kriteriene, er det foretatt en endring i vurderingskriteriene slik at det etter endringen er tydelig at det også kan legges vekt på truende og krenkende adferd i studiesituasjonen, jf. § 3 bokstav h.

Til § 4 Vurderingskriterier for logoped-, helse- og sosialfagutdanningene og tolkeutdanning i tegnspråk

Utdanningene i paramedic, tolkeutdanninger i tegnspråk og logopedutdanning skal også vurderes etter disse kriteriene, ellers er det ikke foretatt endringer i bestemmelsen.

Flere av vurderingstemaene som gjelder ved skikkethetsvurdering kan også være vurderingstema ved tildeling og tilbakekall av autorisasjon og lisens til helsepersonell. Vi viser i denne sammenheng til §§ 53 og 57 og ellers også til §§ 4 og 8 i lov om helsepersonell.

Til § 5 Vurderingskriterier for profesjonsutdanningen i teologi

Det er innført en egen paragraf for vurderingskriteriene for profesjonsutdanningen i teologi.

Til § 6 Informasjon til studentene

Dette er en presisering av den alminnelige veiledningsplikten institusjonen har etter forvaltningsloven, jf. forvaltningsloven § 11. Institusjonen skal sørge for at alle studentene som begynner på utdanninger med skikkethetsvurdering får informasjon om skikkethetsvurderingen og hva den innebærer ved studiestart. Studentene bør også få en grundigere gjennomgang av ordningen tidlig i første semester.

I forbindelse med en skikketssak må institusjonene informere studenten om den behandling av personopplysninger som skal skje, jf. personopplysningsloven §§ 19 og 20. I henhold til nevnte bestemmelser i personopplysningsloven må det bl.a. opplyses om hva som er formålet med behandlingen, at opplysningene lagres i et sentralt register og om retten til innsyn, retting og sletting.

Institusjonen bør ha interne retningslinjer for informasjon om skikkethetsvurdering til studentene.

Til § 7 Skikkethetsnemnd

Når det står i forskriften at "styret selv" skal oppnevne skikkethetsnemnd innebærer det at det ikke er adgang for styret til å delegerer sin avgjørelsesmyndighet til andre organer ved institusjonen, jf. universitets- og høyskoleloven §§ 8-2 og 9-1.

Hver institusjon skal bare ha en skikkethetsnemnd. Ved institusjoner hvor de aktuelle utdanningene er spredt på flere avdelinger eller fakulteter, bør styret sørge for å få en bredest mulig representasjon, men styret bør først og fremst vektlegge at de som oppnevnes fra institusjonen har god kjennskap til disse utdanningene. Hvis utdanningene ikke er organisert i en avdeling, enhet eller fakultet, må styret oppnevne personer som har tilsvarende funksjoner som faglig leder og studieleder.

Det skal ikke velges vararepresentanter for medlemmene i nemnda. Medlemmene oppnevnes for tre år og studentrepresentantene for ett år. Det er adgang for styret til å gjenoppnevne medlemmer av nemnda. Medlemmene sitter i nemnda kun så lenge de oppfyller kravene i bestemmelsen. Hvis de ikke oppfyller kravene lenger, må de fratres og styret selv må oppnevne en ny representant.

Habilitet

Et medlem av nemnda er ikke inhabil selv om vedkommende har hatt kontakt med den aktuelle studenten i løpet av studiet. Som nevnt i § 2 kommer forvaltningslovens regler til anvendelse, herunder reglene i § 6 om habilitetskrav. Dette innebærer at et medlem av nemnda er inhabil hvis det foreligger forhold som nevnt i fvl. § 6 første ledd bokstav a - e.

Den som melder tvil, regnes ikke som part i saken, og vil derfor ikke være inhabil etter regelen i forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav a. Hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til et medlems upartiskhet, skal medlemmet ikke delta i saksbehandlingen, jf. forvaltningsloven § 6 andre ledd. Det at man tidligere har vært saksbehandler i den aktuelle saken medfører ikke i seg selv at man automatisk blir inhabil.

Til § 8 Institusjonsansvarlig

Styret, eller det organ ved institusjonen styret delegerer myndighet til, oppnevner en eller flere ansatte ved institusjonen som skal fungere som institusjonsansvarlige. Institusjonsansvarlige har ansvar for behandling av tvilmeldinger før behandling i skikkethetsnemnda, i tillegg kan institusjonen bestemme at institusjonsansvarlige også skal ha ansvar for opplæring i skikkethetsvurdering på institusjonen og informasjon om skikkethetsvurdering til studentene.

Til § 9 Tvilmelding

Alle som er i kontakt med studenten kan levere inn tvilmelding, og det er ikke begrensninger når det gjelder hvem som kan levere tvilmeldinger. Institusjonsansvarlige skal ikke behandle innleverte tvilmeldinger som er åpenbart ugrunnet.

Den som leverer tvilmelding, regnes ikke som part i saken.

Meldingen kan eventuelt gis anonymt, men det vil være en fordel for institusjonen å vite hvem som har sendt meldingen av hensyn til muligheten for å innhente mer informasjon. Institusjonen må også vurdere anonyme meldinger.

I noen tilfeller vil den som leverer en tvilmelding ønske at den meldingen gjelder ikke får vite hvem som meldte tvil. Studenten som tvilmeldingen gjelder, har imidlertid rett til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter, se forvaltningsloven § 18. Dette innebærer at studenten i utgangspunktet har rett til å få vite hvem som har levert tvilmeldingen. Anonymisering av melder kan bare gjøres der særlige grunner taler for det, se nærmere forvaltningsloven § 19 annet ledd bokstav b. Det skal tas hensyn til hvilke konsekvenser det vil ha for den som har levert tvilmelding om vedkommendes identitet blir kjent, for eksempel om det kan være fare for gjengjeldelse. Det skal også vektlegges om det er av vesentlig betydning for studenten det er varslet tvil om, å få opplysningen for å kunne vareta egne interesser i saken. Eksempler fra forvaltningspraksis viser at der foreldre har klaget på barns lærere, er unntak fra innsyn gitt fordi det har vært frykt for represalier og fordi det ikke har vært av vesentlig betydning for læreren å vite *hvem* av foreldrene som har klaget. Før det eventuelt gis innsyn i informasjon som kan røpe melderens identitet, bør tvilmelderens identitet få anledning til uttale seg.

Til § 10 Behandling hos institusjonsansvarlig

Institusjonsansvarlig skal utrede saken før den eventuelt fremmes for skikkethetsnemnda.

Ved saksbehandlingen tilknyttet skikkethetsvurdering, gjelder forvaltningslovens regler om habilitet, taushetsplikt, forhåndsvarsling, utredningsplikt, dokumentinnsyn, begrunnelse osv.

Et varsel til studenten om at det foreligger begrunnet tvil om vedkommendes skikkethet må utarbeides i samsvar med forvaltningsloven § 11 og skal derfor inneholde blant annet informasjon om regelverket, om de forhold som ligger til grunn for tvil om vedkommendes skikkethet og videre saksgang.

Vurderingssamtale

Formålet med vurderingssamtalen er å utrede saken og la studenten få presentere sin side av saken. På dette nivået har studenten ikke rett til å få dekket utgifter til advokat eller annen talsperson av institusjonen, men studenten kan ta med seg en talsperson til vurderingssamtalen dersom det er ønske om det, jf. fvl. § 12.

Utvidet oppfølging og veiledning

Hovedregelen er at studenten skal få tilbud om utvidet oppfølging og veiledning. Det er bare i saker hvor det er åpenbart at utvidet oppfølging ikke er egnet til å gjøre studenten skikket at dette kan unnlates. Institusjonsansvarlig, eller den som får delegert oppgaven, skal sørge for at plan for utvidet oppfølging og veiledning blir gjennomført. Alternativt kan institusjonen lage interne retningslinjer for dette arbeidet.

Det er institusjonsansvarlige som har ansvaret for vurderingen av resultatet av den utvidede veiledningen og oppfølgingen. I enkelte tilfeller vil det være klart at tilbud om utvidet oppfølging og veiledning ikke ville kunne hjelpe studenten. I slike tilfeller kan institusjonsansvarlige avgjøre at det ikke skal gis slik utvidet oppfølging og veiledning. I vurderingene som foretas, vil alltid pasientrettigheter og hensynet til brukerne gå foran hensynet til studenten.

Av bestemmelsens siste ledd fremkommer det at hvis utvidet oppfølging og veiledning ikke medfører den nødvendige endring og utvikling hos studenten, skal institusjonsansvarlig fremme saken for skikkethetsnemnda. Dersom en student velger å ikke ta imot ytterligere veiledning og/eller forsterket oppfølging, har studenten ikke hatt den nødvendige endring og utvikling, og institusjonsansvarlig kan dermed fremme saken for skikkethetsnemnda.

Til § 11 Behandling i skikkethetsnemnda

Fra og med dette trinnet i saksbehandlingen har studenten rett til å få utgifter til advokat eller annen talsperson dekket av institusjonen, jf. universitets- og høyskoleloven § 4-10 femte ledd. For dekning av advokatutgifter er det statens satser som skal legges til grunn.

Dokumentasjon som skal følge saken til skikkethetsnemnda er tvilsmelding om studenten, referat fra vurderingssamtaler med studenten, opplysninger om hvordan institusjonen har fulgt opp og veiledet studenten og andre skriftlige opplysninger i saken. Nemnda kan be om ytterligere dokumentasjon dersom den mener det er nødvendig. Skikkethetsnemnda lager innstilling til styret eller institusjonens klagenemnd, og det er styret eller klagenemnda som treffer vedtak.

For studentens adgang til å gjøre seg kjent med sakens opplysninger gjelder de begrensninger som følger av forvaltningslovens §§ 18 og 19.

Til § 12 Behandling i styret/institusjonens klagenemnd og utestengingsperiode

Etter universitets- og høyskoleloven § 4-10 tredje ledd skal vedtak om at en student ikke er skikket og vedtak om utestenging treffes i to separate vedtak. Begrunnelsen for dette er at det unntaksvis kan forekomme at de forhold som gjør en student ikke skikket for yrket er av en slik karakter at studenten fortsatt kan fullføre studieenheter eller emner. Et aktuelt alternativ kan være å begrense utestengingen til å omfatte praksisperioden. Det normale vil imidlertid være at de forhold som fører til et vedtak om ikke-skikkethet vil være såpass alvorlige og vedvarende at studenten ikke kan fullføre utdanningen.

Hvis en student som er vurdert som ikke skikket fullfører utdanningen, skal det ikke utstedes vitnemål, jf. universitets- og høyskoleloven § 4-10 annet ledd. Studenten har krav på å få utstedt en karakterutskrift, jf. universitets- og høyskoleloven § 3-11 annet ledd. En student som har blitt vurdert som ikke-skikket, men hvor det likevel ikke ble fattet vedtak om utestenging, har mulighet til å søke opptak på nytt. Tas studenten opp på nytt, vil vedkommende kunne bli omfattet av ny skikkethetsvurdering

Studenten skal ikke utestenges for en lengre periode enn det som er nødvendig av hensyn til årsaken til at studenten er vurdert som ikke-skikket. Hvis manglende skikkethet for yrket er forårsaket av forhold som styret eller institusjonens klagenemnda antar er av forbigående art, kan det i vedtaket bestemmes en utestengingsperiode som er kortere enn 5 år. Styret/institusjonens klagenemnda kan fatte utestengingsvedtak med vilkår som må være oppfylt for at studenten skal få gjenoppta utdanningen etter kortere tid enn 5 år. Slike vilkår kan for eksempel bestå i at studenten gjennomgår behandling.

En student som ønsker å gjenoppta utdanningen etter utestengingsperioden må søke om opptak. Studenten har de samme rettigheter og plikter som andre studenter, og har følgelig krav på å få godskrevet tidligere avlagte eksamener etter reglene i universitets- og høyskoleloven § 3-5, dersom det er grunnlag for det. Hvis det oppstår tvil om studentens skikkethet, skal det foretas en ny særskilt skikkethetsvurdering, uavhengig av den tidligere skikkethetsvurderingen.

For de utdanninger som omfattes av skikkethetsforskriften er det en forutsetning for å få vitnemål at studenten har gjennomgått en løpende skikkethetsvurdering, jf. universitets- og høyskoleloven § 4-10 annet ledd. Når det gjelder godskrivning av tidligere avlagte eksamener, prøver m.v. må institusjonen vurdere hvilke deler av utdanningen studenten må ta på nytt for at institusjonen skal få tilstrekkelig grunnlag for en skikkethetsvurdering.

Ved behandling av saken må styret eller institusjonens klagenemnd ta selvstendig stilling til hva som er nødvendig av opplysninger for å sikre at saken er så godt opplyst som mulig, jf. fvl. § 17. Vedtak om at en student ikke er skikket og om utestenging, treffes med minst to tredels flertall, jf. universitets- og høyskoleloven § 4-10 fjerde ledd. I vedtaket om utestenging

må det opplyses at vedkommende ikke kan søke eller ta imot plass ved tilsvarende utdanninger i utestengingsperioden. Det må i vedtaket presiseres hvilken utdanning det gjelder Departementet legger til grunn at grunnskolelærerutdanningene 1-7 og 5-10 er å anses som tilsvarende utdanninger, slik at utestenging fra den ene utdanningen også innebærer en utestenging fra den andre utdanningen. Med tilsvarende utdanninger menes ellers den aktuelle utdanningen, også når den blir tilbudt under et annet navn.

Vedtaket om utestenging skal registreres i RUST, jf. uhl. § 4-12 og forskrift om register for utestengte studenter.

Med hilsen

Toril Johansson (e.f.)
ekspedisjonssjef

Anne Grøholt
avdelingsdirektør

Vedlegg
Revidert forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning

Kopi:
Universitets- og høskolerådet
NOKUT
Norsk studentorganisasjon
Pedagogstudentene
Nettverk for private høyskoler
Riksrevisjonen
Departementene
Statens helsetilsyn
Helsedirektoratet
Kirkerådet
Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon